

ning, var vel den, at man vilde spare de paagældende Fabrikker for den betydeligere Udgift, som vilde være forbunden med et omfattende regelmæssigt Eftersyn. Men i den Henseende mener jeg, at der kan gøres og er gjort i Forslaget her en væsentlig Indrømmelse, idet en særlig Betaling for disse regelmæssige Eftersyn kan falde bort, naar Eftersynet, baade efter Fabrikkens og Tilsynets Ønske, kan falde sammen med det Tilsyn, der skal finde Sted med Dampkedler paa Landjorden efter Loven af 24de Marts 1875. Falder det sammen med dette, skal der ikke betales særligt for Eftersyn af disse Apparater. Falder det derimod ikke sammen dermed — og det beror jo mest paa Fabrikken selv, hvilket Tidspunkt den tager de forskellige Apparater i Brug paa — er Betalingen sat til 10 Kr. for dette Eftersyn, og da der er Grund til at antage, at de Tilfælde, hvor Eftersynet vil føre til at foretage Trykprøve, hvilken Foranstaltning jo er den dyreste, vil være meget sjældne, tror jeg ikke, at der vil blive rejst de Indvendinger herimod fra Fabrikkernes Side, der sidste Gang kom til Orde. Jeg tror, at Forslaget i sin nuværende Skikkelse er saaledes, at man tør nære Haab om, at det vil kunne gennemføres, saaledes at man kan blive fri for det Ansvar over for Menneskeliv ved Benyttelsen af disse Apparater, som man nu har, ved intet at gøre.

Jeg skal endelig have den Ære at fremsætte et Forslag til Tillæg til § 41, 2det Stykke, i Lov om det offentlige Fattigvæsen af 9de April 1891. Det handler om de disciplinære Straffe, der kunne anvendes over for dem, der ere indsatte i Tvangsarbejdsanstalterne, og de ere meget faa. De har været debatterede her ved forskellige Lejligheder. Det er kun Straffecelle uden Arbejde og Spændetrøjen, og denne kan der kun under særlige Forhold være Tale om. Disse disciplinære Midler ere under de nuværende Forhold utilstrækkelige paa Grund af den til Dels ny Befolkning, som Tvangsarbejdsanstalterne have faaet efter Loven af 1897 om visse Voldsmænds Straf med Tvangsarbejde. Tidligere var der i Anstalterne kun Fattiglemmer, der bleve disciplinært straffede, Betlere og Løsgængere. Det var naturligvis ikke udmærkede Fanger, men de havde dog et vist Kendskab til den disciplinære Orden, der maatte finde Sted, og som blev hævdet meget lempeligt. Bestyrelsen lod sig ogsaa nøje med et Minimum af Arbejde, idet der ikke saa meget var Uvillighed til Arbejde som manglende Evne til Arbejde. Ganske

anderledes stiller Forholdet sig nu, da unge Voldsmænd i ikke ringe Antal indlægges paa disse Anstalter. Det gælder særlig i Kjøbenhavn, og det er derfor ogsaa fra den kjøbenhavnske Magistrat, at der er kommen Indstilling om, at man maatte blive sat i Stand til at overvinde denne Uvilje til Arbejde, som disse unge Voldsmænd udvise, og som gør hele Opretholdelsen af den disciplinære Orden aldeles illusorisk og Tilstanden farlig, for saa vidt de paagældende ikke genere sig for at at overfalde Opsynet. Det vil erindres, at Tanken herom allerede var fremme under Forhandlingen af den saakaldte Bøllelov, og det blev fra forskellige Sider paataalt, om man ikke burde tillægge Anstalterne Retten til at anvende Rotting. Det fandt ikke Bifald i Rigsdagen, i alt Fald ikke i Folketinget, og gik derfor ud af Loven. Det foreslaas ikke igen, det vilde sandsynligvis ikke nytte noget. De disciplinære Midler, som Kjøbenhavns Magistrat indstiller, og som der ogsaa er Trang til andre Steder, om end ikke i saa stort Omfang som her, er følgende: haardt Natteleje i indtil 7 Døgn, mørk Arrest i indtil 2 Døgn, Kostens Indskrænkning til Vand og Brød i indtil 2 Gange 5 Dage. Disse disciplinære Midler kendes ogsaa andet Steds fra, saaledes i den militære Straffelov. Der er altsaa intet i dette, som ikke med fuld Berettigelse, for saa vidt man tænker paa Humanitetshensyn, kan anvendes ogsaa paa disse unge Fanger, og disse Midler maa ved deres sjælelige og legemlige Paavirkning antages at kunne bøje disse genstridige og til Vold tilbøjelige Naturen. Derpaa gaar Forslaget ud, og jeg anser det for meget vigtigt, efter Kjøbenhavns Magistrats Indstilling, for en Betingelse for, at Tvangsarbejdsanstalterne overhovedet kunne virke, som de skulle: som Straffeanstalter og ikke blive en aldeles illusorisk Foranstaltning, saaledes at Mynighederne sættes mat af Forbryderne. Jeg skal derfor ogsaa anbefale dette Forslag.

Formanden: Eksemplarer af de fremsatte Lovforslag ville blive omdelte.

Man gik derpaa til den første Sag paa Dagsordenen:

Anden Behandling af Forslag til Lov om pensionsberettiget Ansættelse af Lærerne og Lærerinderne ved de kongelige Døv-